

Status prawny zawodu fizjoterapeuty w Polsce

Physiotherapist as an occupation – legal status in Poland

Numer DOI: 10.2478/v10109-011-0002-x

Grzegorz Mikrut¹, Bogdan Bacik², Miłosz Czuba³

¹ Samodzielny Zakład Prawa i Edukacji dla Bezpieczeństwa, Wydział Wychowania Fizycznego AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

Department of Law and Education for Security, Faculty Physical Education, Jerzy Kukuczka Academy of Physical Education in Katowice

² Zakład Biomechaniki i Sportów Siłowych, Katedra Motoryczności Człowieka, Wydział Wychowania Fizycznego AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

Department of Biomechanics and Force Sports, Chair of Human Motorics, Faculty of Physical Education, Jerzy Kukuczka Academy of Physical Education in Katowice

³ Zakład Teorii Sportu, Katedra Teorii i Praktyki Sportu, Wydział Wychowania Fizycznego AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

Department of Sports Theoretics, Chair of Sports Theory and Practice, Faculty of Physical Education, Jerzy Kukuczka Academy of Physical Education in Katowice

Streszczenie:

Celem pracy jest weryfikacja hipotezy, że w Polskim systemie prawa nie występuje legalna definicja pojęcia „fizjoterapeuta”. Zadaniem było wskazanie źródła statusu prawnego fizjoterapeuty w Polsce. W badaniu posłużono się metodą krytycznej analizy wybranego piśmiennictwa. Metodę analityczną zastosowano również względem selekcji źródeł prawa oraz analizy ich treści, a następnie dokonano syntezy w zakresie dokonanej próby zdefiniowania badanego pojęcia. Efektem badań są następujące stwierdzenia. W żadnym z obowiązujących źródeł prawa nie została zapisana definicja fizjoterapeuty. Fizjoterapeuta to zawód medyczny, którego podstawą wykonywania jest posiadanie specjalistycznego wykształcenia. Fizjoterapeuta oraz jego aktywność zostały uwzględnione w obowiązujących katalogach zawodów, usług oraz działalności. Fizjoterapeuta to również przedstawiciel kadr kultury fizycznej.

Słowa kluczowe: fizjoterapeuta, kultura fizyczna, prawo, zawód medyczny, usługi, rehabilitacja ruchowa, świadczenia zdrowotne.

Abstract:

The aim of this paper is to verify a hypothesis that there is no legal definition of the notion of physiotherapist in Polish legal system. The task was to identify the source of the legal status of physiotherapists in Poland, preceded by an analysis of the existing legal order. Critical analysis of selected literature was used as the research method. The analytic method has also been used in the selection of sources of law and an analysis of their contents, which have been then synthesized in order to define the concept. The following conclusions are the result of the study. None of the existing sources of law contain the definition of a physiotherapist profession. Physiotherapist is a medical profession grounded on possession of the specialized education. Physiotherapists and their activities have been taken into account in the existing catalogue of the professions and services. A physiotherapist is a physical culture personnel representative.

Key words: physiotherapy, physical education, law, medical profession, services, physical rehabilitation, health services.

Wprowadzenie

Celem pracy jest weryfikacja postawionej na wstępie hipotezy, iż w polskim systemie prawa nie występuje legalna definicja pojęcia „fizjoterapeuta”. Zadaniem autorów było również dokonanie przeglądu powszechnie dostępnego piśmiennictwa, jak również literatury specjalistycznej pod kątem opisu, charakterystyki bądź wyszukania definicji analizowanego pojęcia. Podjęto się wskazania źródła bądź źródeł statusu prawnego fizjoterapeuty w Polsce. W badaniu posłużono się metodą krytycznej analizy wybranego piśmiennictwa zarówno naukowego, popularno-naukowego,

Introduction

The aim of this paper is to verify a hypothesis that there is no legal definition of the notion of physiotherapist in Polish legal system. The task was to identify the source of the legal status of physiotherapists in Poland, preceded by an analysis of the existing legal order, and to review available literature in terms of description, characteristics and finding the definition of the analyzed notion. Critical analysis of selected scientific, trade and popular-scientific literature was used as the research method. The analytic method has also been used in the selection of sources of law and an

jak i branżowego. Metodę analityczną zastosowano również względem selekcji źródeł prawa oraz analizy ich treści. Następnie dokonano syntezy w zakresie dokonanej próby zdefiniowania badanego pojęcia. Pytania badawcze, począwszy od weryfikacji zakresu znaczeniowego pojęcia fizjoterapeuta, miały na celu ustalenie: „Jakie źródła prawa regulują status fizjoterapeuty w Polsce?” oraz: „Kim jest fizjoterapeuta, czy to zawód?” jak również: „Kto może być fizjoterapeutą i jakie musi posiadać kwalifikacje?” a także: „Kto i na jakiej podstawie może świadczyć usługi oraz prowadzić działalność fizjoterapeutyczną?”

Źródłem informacji i zarazem podstawą analizy były wybrane powszechnie dostępne publikacje książkowe ogólne i specjalistyczne oraz źródła prawa powszechnego.

Definicja fizjoterapeuty w piśmiennictwie

Można uznać, iż „fizjoterapeuta”, jako pojęcie występujące w języku polskim oraz podmiot będący osobą jest powszechnie znany i jednoznacznie identyfikowany. Zakres poznawczy z pewnością jest różny w zależności od poziomu wykształcenia, pełnionej roli społecznej, osobistych doświadczeń itp. Jednym ze sposobów pozyskania wiedzy na ten temat jest bezpośredni kontakt z osobami świadczącymi usługi fizjoterapeutyczne, co najczęściej ma miejsce w związku z czynnym uczestnictwem w procesie rehabilitacji. Powstałe wyobrażenia oparte są na obserwacji pracy oraz rozmowie z fizjoterapeutą o jego profesji. Taki obraz tworzy się również przy okazji doświadczeń bliskich osób, które w wyniku różnych sytuacji losowych wymagały rehabilitacji lub które bezpośrednio pracują w tym zawodzie. Bez wątplenia zakres znaczeniowy terminu „fizjoterapeuta” powinien być najbliższy osobom, które wykształciły się w tym kierunku lub są na etapie uzyskiwania niezbędnych uprawnień. Wyobrażenia na temat zawodu fizjoterapeuty mogą być kreowane również w oparciu o wiedzę czerpaną z podstawowych źródeł informacji. Należą do nich encyklopedie ogólne i specjalistyczne oraz słowniki. Informacje ogólne można zgłębić, poszerzyć oraz poddać weryfikacji, podpierając się publikacjami specjalistycznymi oraz opracowaniami naukowymi.

Za miejsce poszukiwań przedmiotowych źródeł informacji wybrano czytelnie katowickich uczelni prowadzących studia na kierunku fizjoterapia, gdzie poddano analizie treść kilkudziesięciu pozycji encyklopedycznych i słownikowych katalogu podstawowego, jak również specjalistycznych opracowań i podręczników z katalogu fizjoterapia. Tylko w trzech publikacjach, zdefiniowano termin „fizjoterapeuta” [1-3]. Autorzy pozostałych pozycji skupiali się na zdefiniowaniu terminu „fizjoterapia” [4-17] lub w ogóle pomijali te pojęcia [18-35]. Źródłami definiującymi termin „fizjoterapeuta” są *Słownik wyrazów obcych*, w którym określony jest on jako „lekarz stosujący metodę fizjoterapii, specjalista w zakresie fizjoterapii” [2, 3], oraz *Podręczny leksykon medyczny*, w którym fizjoterapeuta to „lekarz specjalista w zakresie medycyny fizykalnej (fizjoterapii)” i „rehabilitant(ka)” [1].

Fizjoterapeuta w polskim prawie

Za kolejny kierunek poszukiwań wybrano polski system prawny, który często na poczet regulacji wprowadza własną interpretację pojęć w postaci tzw. definicji ustawowych. Aktualnie, w obowiązującym w Polsce porządku prawnym, brakuje legalnej definicji analizowanego pojęcia. Zarówno na poziomie ustawowym, jak i w treści aktów prawnych wykonawczych nie zostały wyodrębnione przepisy stanowiące bezpośredni opis desygnatów składających się na nazwę „fizjoterapeuta”.

analysis of their contents, which have been then synthesized in order to define the concept. The research questions beginning with verification of the thesis were as follows:

- What are the sources of law that regulate the status of physiotherapist profession in Poland?
- Who may become a physiotherapist and what qualifications they have to possess?
- What is a physiotherapist, is it a profession?
- Who and on what grounds can deliver services as a physiotherapist?

Definition of physiotherapist in literature

It may be assumed that physiotherapist as notion in Polish language and a real person is commonly known and identifiable. The knowledge of physiotherapists is varied and depends on the level of education, social role, personal experience and other factors. It should be emphasised that cognition does not always lead to finding truth, which is very much dependent on the source of information and the ability to assess and interpret that information. One of the ways of acquiring knowledge is direct contact with people delivering physiotherapeutic services, which often happens in the course of rehabilitation process. People create their views basing on observation and conversations with physiotherapists about their occupation. Their views are also enriched by experiences of their relatives and friends, who as a result of various situations had to undergo rehabilitation or simply earn their living by practising physiotherapy. Undoubtedly the range of significance of the term ‘physiotherapist’ should most familiar to people who either work in this profession or are at the stage of getting necessary qualifications to perform this particular vocation. Peoples’ ideas about physiotherapists may also be created upon the knowledge taken from the most accessible sources such as encyclopaedias and dictionaries. General knowledge can be expanded or verified by reference to specialist publications and scientific papers of authors, who do research in that particular field. The sources of information were sought at the libraries and reading-rooms of colleges in Katowice, which have physiotherapy among their courses. Authors analysed the content of several dozens of encyclopaedic and dictionary positions from the general catalogues as well as specialist publications and textbooks from physiotherapy catalogues. It was found that only three of the analysed publications delivered the definition of the term ‘physiotherapist’ [1-3]. The authors of the remaining analysed publications either focused on defining the term ‘physiotherapy’ [4-17] or chose to ignore those notions [18-35]. The sources that provided a following definition of the term ‘physiotherapist’ were two lexicons of foreign words and phrases: *physiotherapist is an MD using physiotherapeutic methods or a specialist in the field of physiotherapy* [2, 3]. A very similar definition was found in the Concise Lexicon of Medicine, where physiotherapist is defined as *an MD specialised in physical medicine (physiotherapy) or as a rehabilitation specialist* [1].

Physiotherapist in Polish legal system

Further research was conducted on the regulations of the Polish legal system, which often chooses to introduce its own definitions of terms, which are formed as the statutory definitions. Up to date, there is no legal definition of the analysed term in the Polish law. There are no regulations containing a direct description of designations that constitute the term ‘physiotherapist’, both at the level of statutory and administrative acts.

In this paper, the legal meaning of the term physiotherapist is presented on the basis of the analysis of legal acts

Formalno-prawne znaczenie pojęcia „fizjoterapeuta” można przedstawić na podstawie dokonanej analizy aktów prawnych wyselekcjonowanych z całego systemu regulacji, której wyniki zaprezentowano poniżej.

Za punkt wyjścia posłużyła Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (UoS) (Dz.U. 2010 r., Nr 127, poz. 857, z późn. zm.)

W myśl art. 2 ust. 2 tej ustawy rehabilitacja ruchowa, wraz ze sportem i wychowaniem fizycznym, składa się na kulturę fizyczną. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie w żaden inny sposób nie określa treści pojęcia „kultura fizyczna”. Jeszcze do niedawna, do 15 października 2010 roku, było ono definiowane w oparciu o przepisy Ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (UoKF) (Dz.U. 2007 r., Nr 226, poz. 1657, z późn. zm.). Kultura fizyczna jako część kultury narodowej, chronionej przez prawo (art.1 ust.1 UoKF), była zdefiniowana przez art. 3 pkt 1 następująco: „kulturą fizyczną jest wiedza, wartości, zwyczaje, działania podejmowane dla zapewnienia rozwoju psychofizycznego, wychowania, doskonalenia uzdolnień i sprawności fizycznej człowieka, a także dla zachowania oraz przywracania jego zdrowia. Za sposób realizacji jej celów przyjęto w szczególności wychowanie fizyczne, sport, rekreację ruchową, rehabilitację ruchową” (art. 2 ust. 2 pkt. 1-4 UoKF). Przywołana powyżej Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej została uchylona zgodnie z art. 93 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie z wyjątkiem art. 43. W myśl pozostawionego artykułu fizjoterapeuci i absolwenci szkół wyższych ze specjalnością rehabilitacja lub gimnastyka lecznicza oraz technicy fizjoterapii mogą prowadzić zajęcia z rehabilitacji ruchowej oraz zabiegi fizjoterapeutyczne.

Fizjoterapeuta to zawód (specjalność). Źródłem tego stwierdzenia są zapisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (RskZS) (Dz.U. 2010 r., Nr 82, poz. 538). Podstawą prawną dla tego rozporządzenia jest delegacja art. 36 ust. 8 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (UoPZ) (Dz.U. 2008 r., Nr 69, poz. 415, z późn. zm.)

Zgodnie z tym rozporządzeniem zawód definiowany jest jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, które są wykonywane stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby. Zadania te wymagają odpowiednich kwalifikacji, a zatem wiedzy i umiejętności, które są zdobywane w wyniku kształcenia lub praktyki. Z kolei specjalność jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu. Czynności mieszczące się w zakresie specjalności wymagają pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, które są nabywane w wyniku dodatkowych szkoleń lub praktyki. (Objaśnienia do struktury klasyfikacji zawodów i specjalności w ramach Klasyfikacja zawodów i specjalności – załącznik do RskZS).

Rozporządzenie (RskZS) to wpisuje fizjoterapeutów do grupy „specjalistów” (grupa 2). W ramach wewnętrznego podziału tej grupy elementarna grupa fizjoterapeutów (2283) jest zawarta w grupie „innych specjalistów ochrony zdrowia” (228), która z kolei jest składową grupy „specjalistów do spraw zdrowia” (22). Zgodnie z opisem zawartym w treści tego rozporządzenia (RskZS) specjaliści to grupa zawodów, które wymagają posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności, a także doświadczenia w różnych dziedzinach nauki. Przykładami tych zawodów są fizycy i astronomowie, meteorolodzy, chemicy, matematycy, statystycy, antropolodzy, biochemicy, biofizycy, architekci, lekarze, pielęgniarki, położne, farmaceuci, fizjoterapeuci, nauczyciele, adwokaci, sędziowie, ekonomiści, filozofowie i inni. Widać zatem, że grupa jaką są specjaliści, obejmuje bardzo szeroki zakres zawodów i specjalności.

selected from entire system of regulations and the findings are presented below.

The Sports Act (SA) of 25th June 2010 served as the starting point of the analysis (O.J. of Poland 2010, No 127, item 857, with subsequent changes).

Following article 2, section 2 of this act, motor rehabilitation along with sports and physical education are constituents of the physical culture. The Sports Act does not in any explicit manner deliver any other definition of the term ‘physical culture’. Not so long ago (15 October 2010), the term ‘physical culture’ was defined on the basis of regulations from Physical Culture Act (APC) of 18th January 1996 (O.J. of Poland 2007, No 226, item 1657, with subsequent changes). Physical culture as an element of the national culture of Poland, protected by law (art. 1, sec. 1 APC) had a following definition, which read as follows (art. 3, pt. 1): physical culture is knowledge, values, customs and actions undertaken to ensure psychophysical development, upbringing, perfection of skills, talents and physical abilities of the human as well as preservation and restoration of its health. Physical education, sport, recreational activities and motor rehabilitation were designated as means of achieving those goals (art. 2, sec. 2, pts. 1-4 APC). The aforementioned Physical Culture Act of 18th January 1996 was repealed in accordance with article 93 pt. 1 of the Sports Act of 25th June 2010 except for article 43 of the former act. The remaining article states that physiotherapists, physiotherapeutic technicians and rehabilitation or therapeutic gymnastics graduates can manage motor rehabilitation classes and perform physiotherapeutic procedures.

Physiotherapist is a profession (specialty). Sources of that statement are in the Minister of Labour and Social Policy’s ordinance of 27th April 2010 regarding professions and specialties classification in terms of market needs and the range of application (OPSC) (O.J. of Poland 2010, No 82, item 538). The legal basis for that ordinance is the delegation of art. 36 sec. 8 of Promotion of Employment and Labour Market Institutions Act of 20 April 2004 (PELMA) (O.J. of Poland 2008, No 69, item 415, with subsequent changes).

In accordance with that ordinance, a profession is defined as a set of tasks (activities) isolated as a result of social work division, which are performed constantly or with minor changes by particular individuals. Those tasks require adequate qualifications, knowledge and skills that may be acquired in the course of education or practice. Specialty, on the other hand, is a result of work division within a profession. Activities belonging to a particular specialty required extended and additional knowledge or skills, which are acquired by means of additional training and practice (Explanations of professions and specialties classification – an appendix to OPSC).

The OPSC ordinance puts physiotherapists in the group of “specialists” (group 2). Following the internal division of that specialty group, the basic group of physiotherapists (2283) is a part of “other health protection specialists” group (228), which in turn is an element of the “health specialists” group (22). In accordance with the description provided by the ordinance (OPSC), specialists are a group of professions, which require possession of high level professional knowledge, skills and experience in various fields of science and those are: physicists, astronomers, meteorologists, chemists, mathematicians, statisticians, anthropologists, biochemists, biophysicists, architects, physicians, nurses, midwives, pharmacists, teachers, barristers, judges, economists, philosophers etc. One can, therefore, that specialists as a group embrace a very wide range of professions.

The section of law regarding university education is also a source of answers to questions regarding the status of

Źródłem odpowiedzi na pytania względem statusu fizjoterapeuty w Polsce jest również prawo o szkolnictwie wyższym. System kształcenia na wszystkich kierunkach studiów wyższych określa Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym (UPoSW) (Dz. U. 2005 r., Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Ustawa ta reguluje między innymi zasady prowadzenia studiów, organizację studiów, prawa i obowiązki studentów. W myśl art. 9 (UPoSW) tej ustawy ustawodawca deleguje swoje uprawnienie, zgodnie z którym zarówno nazwy, jaki i standardy kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia są określane w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Standardy kształcenia definiowane są jako zbiór reguł kształcenia na studiach wyższych, prowadzonego w różnych formach w ramach kierunków studiów, makrokierunków lub studiów międzykierunkowych (art. 2 ust. 1 pkt 18). Zgodnie z art. 159 tej ustawy (UPoSW) studia w uczelni są prowadzone jako studia pierwszego, drugiego stopnia lub jako jednolite studia magisterskie. Fizjoterapia jest kierunkiem, który jest prowadzony jako studia pierwszego i drugiego stopnia, co reguluje § 2 Rozporządzenia ministra nauki i szkolnictwa wyższego z dnia 13 czerwca 2006 r. w sprawie nazw kierunków studiów (Dz.U. 2006 r., Nr 121, poz. 838, z późn. zm.). Zgodnie z art. 2 ust. 1 (UPoSW) Ustawy o szkolnictwie wyższym studia pierwszego stopnia kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata, natomiast studia drugiego stopnia tytułu zawodowego magistra.

Standardy kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów i poziomów kształcenia, w tym dla fizjoterapii, określa Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (RsSK) (Dz.U. 2007 r., Nr 164, poz. 1166, z późn. zm). W przypadku fizjoterapii standardy te zostały określone w załączniku nr 33 do tego rozporządzenia (RsSK).

Absolwent studiów pierwszego stopnia (kierunek: fizjoterapia), trwających nie krócej niż 6 semestrów, powinien zdobyć wykształcenie i przygotowanie zawodowe do pracy z osobami chorymi i niepełnosprawnymi. Dotyczy to zwłaszcza stosowania czynników naturalnych (fizykalnych) w profilaktyce oraz w celach leczniczych. Wiedza i umiejętności absolwentów muszą pozwolić m.in. na kształtowanie, podtrzymywanie oraz przywracanie sprawności i wydolności osób, które utraciły je na skutek różnych chorób bądź urazów, na bezbłędne wykonywanie różnego rodzaju zabiegów fizjoterapeutycznych czy też na weryfikację skuteczności procesu rehabilitacji. Powinien być przygotowany do pracy w takich miejscach, jak: jednostki ochrony zdrowia, ośrodki dla osób niepełnosprawnych, ośrodki sportowe oraz w szkolnictwie (po ukończeniu specjalizacji nauczycielskiej), a także do podjęcia studiów drugiego stopnia. Ramowe treści kształcenia na studiach pierwszego stopnia (jak i drugiego), obejmują grupę treści podstawowych i kierunkowych. Do przedmiotów realizowanych w grupie treści podstawowych należą: anatomia prawidłowa człowieka, biologia medyczna, fizjologia, biochemia, biofizyka, biomechanika, kinezylogia, kwalifikowana pierwsza pomoc medyczna, psychologia, patologia ogólna oraz pedagogika. Grupa treści kierunkowych obejmuje z kolei kształcenie ruchowe i metodykę nauczania ruchu, kinezyterapię, terapię manualną, fizykoterapię, masaż leczniczy, fizjoterapię ogólną, podstawy fizjoterapii klinicznej, fizjoterapię kliniczną w dysfunkcjach narządu ruchu, fizjoterapię kliniczną w chorobach narządów wewnętrznych oraz zaopatrzenie ortopedyczne.

Absolwent fizjoterapii studiów drugiego stopnia, trwających nie krócej niż 4 semestry, podobnie jak absolwent studiów pierwszego stopnia, powinien zdobyć odpowiednie

physiotherapists in Poland. The system of education on major specialisations is defined by the University Education Act of 27th July 2005 (HELA) (O.J. of Poland 2005, No 164, item 1365, with subsequent changes). This act regulates, among others, the rules and standards of the studies, organisational matters or rights and duties of students. In accordance with article 9 (HELA) of this act, the legislator delegates his powers by which the names as well as standards of education for particular majors and levels of education are determined as a result of ordinance of a minister specific to the matters of the higher education. The standards of education are defined as a set of education principles for higher studies that are being realised in various forms as a part of study majors and multidirectional studies (art. 2 sec. 1, pt. 18). In accordance with article 159 of this act (HELA) there are three levels of studies: bachelor, master and unitary master studies. Physiotherapy is a specialty that is managed as the first and second level studies, which has been regulated by sec. 2 of 13th June 2006 Minister of Science and Higher Education ordinance regarding the names of studies' specialties (O.J. of Poland 2006, No 121, item 838, with subsequent changes). In accordance with art. 2 sec. 1 (HELA) Higher Education Act, level one studies end with obtaining of the bachelor title, while level two studies end with obtaining the master title.

Educational standards for particular specialties and education levels, including physiotherapy, have been defined by Minister of Science and Higher Education's ordinance of 12th July 2007, which provides conditions that colleges have to meet in order to manage multidirectional studies and macro-specialties (OES) (O.J. of Poland 2007, No 164, item 1166, with subsequent changes). In the case of physiotherapy, those standards have been defined in appendix 33 of that ordinance (OES).

A graduate of bachelor studies (level one – specialty physiotherapy) that last no shorter than 6 semesters, acquires knowledge and professional skills for working with ill and disabled persons. This especially concerns the natural (physical) factors in prevention and therapeutic purposes. The knowledge and skills of the graduates have to allow them to shape, maintain and restore abilities and functions of persons, who have lost them as a result of diseases or traumas; faultless performance of various physiotherapeutic procedures or verification of the physiotherapeutic process. They should be prepared to work for the following institutions: health service facilities, disabled facilities, sports facilities, educational institutions; and to undertake level two studies. The syllabus of education at level one and level two studies contains general as well as specialty modules. The general subjects include: human anatomy, medical biology, physiology, biochemistry, biophysics, biomechanics, kinesiology, qualified medical first aid, psychology, general pathology and pedagogics. The group of specialty subjects includes the following: physical education and methodology of motor education, kinesiotherapy, manual therapy, physical therapy, therapeutic massage, general physiotherapy, clinical physiotherapy basics, clinical physiotherapy in motor system dysfunctions, clinical physiotherapy in internal organs' diseases and orthopaedic equipment.

Graduates of level 2 physiotherapy studies lasting no shorter than 4 semester, similarly as graduates of level 1 studies, should attain adequate education and professional training that has prepared them for independent work with sick and disabled people. Additionally, they should also acquire qualifications of physiotherapy specialist as well as knowledge and skills necessary for performing functional diagnostics, planning and control of medical rehabilitation process, conducting studies or active participation in research teams. The acquired knowledge and skills should

wykształcenie i przygotowanie zawodowe, z tym że już do samodzielnej pracy z osobami chorymi i niepełnosprawnymi. Dodatkowo powinien uzyskać uprawnienia do podjęcia specjalizacji z zakresu fizjoterapii oraz wiadomości i umiejętności konieczne m.in. do wykonywania badań z zakresu diagnostyki funkcjonalnej, planowania i kontrolowania skuteczności procesu rehabilitacji medycznej, prowadzenia badań czy też do czynnego uczestnictwa w pracy zespołów badawczych. Zdobyte wiadomości i umiejętności powinny także umożliwić absolwentowi kierowanie zespołem terapeutycznym, organizację i zarządzanie placówkami, w których prowadzona jest działalność fizjoterapeutyczna, a także szkolenia zawodowe w zakresie podstawowych procedur fizjoterapeutycznych. Absolwent ten powinien być przygotowany do podjęcia edukacji na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich). Grupa treści podstawowych w przypadku studiów drugiego stopnia obejmuje podstawy genetyki, farmakologię, metodologię badań, historię rehabilitacji, filozofię, bioetykę, psychologię kliniczną i psychoterapię, pedagogikę specjalną, socjologię niepełnosprawności i rehabilitacji, dydaktykę fizjoterapii, demografię i epidemiologię, zdrowie publiczne, prawo, ekonomię i systemy ochrony zdrowia oraz zarządzanie i marketing. Natomiast do przedmiotów realizowanych w ramach grupy treści kierunkowych należą metody specjalne fizjoterapii, medycyna fizykalna i balneoklimatologia, diagnostyka funkcjonalna i programowanie rehabilitacji, protetyka i ortotyka, aktywność ruchowa adaptacyjna oraz sport osób niepełnosprawnych.

Odwołując się do treści Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 lipca 2010 r. w sprawie limitów przyjęć na studia medyczne (RsLP) (Dz.U. 2010 r., Nr 128, poz. 864), wydanego w oparciu o Ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym (UPoSW) należy podkreślić, że kierunek fizjoterapia został uwzględniony w załączniku nr 5. Biorąc pod uwagę powyżej wskazaną regulację fizjoterapia objęta katalogiem studiów medycznych realizowana jest również w akademiach wychowania fizycznego, dla których podstawową domeną są nauki o kulturze fizycznej.

Dalszym etapem mogą być studia III stopnia, zwane studiami doktoranckimi, które mogą być prowadzone przez jednostki organizacyjne uczelni (art. 195 UPoSW) oraz przez placówki naukowe nie będące szkołami wyższymi, posiadające uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, zgodnie art. 37 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (UoSNTN) (Dz.U. 2003 r., Nr 65, poz. 595, z późn. zm.). Studia doktoranckie przygotowują do uzyskania stopnia naukowego doktora (art. 2 ust. 1 pkt 10 UPoSW; art. 37 ust. 2 UoSNTN) w określonej dziedzinie nauki w zakresie danej dyscypliny naukowej (art. 1 ust. 1 UoSNTN). W katalogu zawartym w Uchwale Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 24 października 2005 r. w sprawie określenia dziedzin nauki i dziedzin sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (UchSDNDS) (M.P. 2005 r., Nr 79, poz. 1120, z późn. zm.) wydanej na podstawie ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (art. 3 UoSNTN) wskazać można na nauki medyczne oraz nauki o kulturze fizycznej (§ 1 ust. 9 i 10 UchSDNDS).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (RsKZS) (Dz.U. 2010 r., Nr 82, poz. 538) poziom kwalifikacji, jaki jest wymagany w przypadku specjalistów, a zatem także w przypadku fizjoterapeutów, to czwarty poziom w kwalifikacji opartej na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08, który został przyjęty w grudniu 2007 r. Poziom ten jest uzyskiwany na studiach wyższych zawodowych kończących się tytułem licencjata lub inżyniera (piąty poziom wykształcenia ISCED), studiach ma-

also allow them to manage therapeutic teams, organize and manage rehabilitation centers as well as to perform professional training in the field of general physiotherapeutic procedures. Graduates should be prepared to undertake further education at level 3 (PhD/MD/MSc) studies. General subjects at level 2 studies include: basic genetics, pharmacology, research methodology, history of rehabilitation, philosophy, bioethics, special pedagogy, sociology of disability and rehabilitation, teaching of physiotherapy, demography and epidemiology, public health, economy and health protection systems, management and marketing. Major subjects, on the other hand, include special methods in physiotherapy, physical medicine and balneoclimatology, functional diagnostics and programming of rehabilitation, prosthetics and orthotics, adaptive physical activity and disabled sport.

Referring to the Minister of Health ordinance of 12th July 2010 regarding medical studies admission limits (OAL) (O.J. of Poland 2010, No 128, item 864) issued on the basis of Higher Education Law Act of 27th July 2005 (HELA) one should emphasize that physiotherapy major was included in appendix 5. Taking into account the indicated act, physiotherapy, which figures in the catalogue of medical studies, is also one of majors at the physical education academies, which focus on the field of physical culture sciences.

Further on the graduates of master studies can begin level 3 studies, the so called PhD studies, which may be managed by the organizational units of colleges (art. 195 HELA) or by other scientific institutions that are not colleges, but are accredited to confer the title of assistant professor in accordance with art. 37 sec. 1 of the Scientific and Art Degrees and Titles Act of 14th March 2003 (SADTA) (O.J. of Poland 2003, No 65, item 595, with subsequent changes). Doctor studies prepare a candidate to attain a doctor's scientific degree (art. 2 sec. 1 pt. 10 HELA; art. 37 sec. 2 SADTA) in a given branch of science within a range of a given scientific discipline (art. 1 sec. 1 SADTA). The resolution of Central Committee for Scientific Degrees and Titles of 24th October 2005 regarding the definition of branches of science and arts branches (RBSBA) as well as scientific and art disciplines (O.J. 2005R, No 79, item 1120, with subsequent changes), which has been issued on the basis of the Scientific and Art Degrees and Titles Act (art. 3 SADTA), declares a clear distinction between medical and physical culture sciences (§ 1 sec. 9 and 10 RB-SBA).

In accordance with the ordinance of Minister of Labour and Social Policy of 27th April 2010 regarding classification of occupations and specialties (OPSC) (O.J. of Poland 2010, No 82, item 538) the level of qualifications required from specialists, in that case from physiotherapists as well, is ISCO-08 qualification level 4 of (International Standard Classification of Occupations), which was introduced in December 2007. This level is attained in the course of higher vocational studies ending with obtaining of bachelor or engineer degree (ISCED education level 5), master degree, postgraduate studies or doctor studies (ISCED education level 6) (International Standard Classification of Education). In accordance with art. 43 of Physical Culture Act (APC) of 18th January 1996, motor rehabilitation and physiotherapeutic procedures may be managed by physiotherapists and graduates of colleges, who specialized in rehabilitation or therapeutic gymnastics, and by physiotherapy technicians.

According to Minister of Labour and Social Policy's ordinance of 27th April 2010 regarding classification of occupations and specialties (OPSC), physiotherapy technicians and massage technicians also belong physiotherapist occupational group. They belong to the subgroup of "technicians and other intermediate personnel" (group 3).

gisterskich i studiach podyplomowych oraz na studiach doktoranckich (szósty poziom wykształcenia ISCED). Zgodnie z pozostawionym w Ustawie z dnia 18 stycznia 1996 o kulturze fizycznej (UoKF) art. 43 zajęcia rehabilitacji ruchowej oraz zabiegi fizjoterapeutyczne mogą prowadzić fizjoterapeuci i absolwenci szkół wyższych ze specjalnością rehabilitacja lub gimnastyka lecznicza oraz technicy fizjoterapii.

W myśl rozporządzeniem w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (RskZS) do szeroko pojętego grona fizjoterapeutów zalicza się również techników fizjoterapii i techników masażyistów. Zaliczani są oni do grupy „techników i innego średniego personelu” (grupa 3). Wewnętrzny podział tej grupy zalicza elementarną grupę techników fizjoterapii i masażyistów (3254) do grupy „innego średniego personelu do spraw zdrowia” (325), która wchodzi w skład grupy „średniego personelu do spraw zdrowia” (32). Uzyskują oni kwalifikacje w oparciu o przepisy o systemie oświaty w ramach szkół policealnych i technikach. Poziom kwalifikacji, jaki jest wymagany w przypadku tej grupy, to trzeci poziom, który jest uzyskiwany w szkole policealnej (czwarty poziom wykształcenia ISCED) oraz w technikum (trzeci poziom wykształcenia ISCED). Właściwe kwalifikacje nie muszą być uzyskiwane jedynie w ramach systemu szkolnego. Mogą być one nabywane także w ramach systemu kursowego lub poprzez praktykę. Przykładem są instruktorzy odnowy biologicznej. Zaliczani są oni, podobnie jak technicy fizjoterapii i masażyści, do grupy „techników i innego średniego personelu dla spraw zdrowia” (grupa 3), a konkretnie do grupy instruktorów fitness i rekreacji ruchowej (3423). Ta elementarna grupa jest składową grupy „sportowców, trenerów i pokrewnych” (342), która z kolei jest częścią grupy „średniego personelu z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewnych”. Ich wymagany poziom kwalifikacji ISCED jest taki sam jak w przypadku techników fizjoterapii i masażyistów. (Klasyfikacja zawodów i specjalności – załącznik do RskZS).

Zgodnie z art. 18d ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (UoZOZ) (Dz.U. 2007 r., Nr 14, poz. 89, z późn. zm.) przez osobę wykonującą zawód medyczny należy rozumieć osobę, która na podstawie odrębnych przepisów posiada prawo do udzielania świadczeń zdrowotnych oraz osobę legitymującą się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycznej. Z kolei świadczenie zdrowotne definiowane jest jako działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania, w szczególności związane z badaniem i poradą lekarską, leczeniem, badaniem i terapią psychologiczną, rehabilitacją leczniczą, opieką nad kobietą ciężarną i jej płodem, porodem, położeniem oraz nad noworodkiem, opieką nad zdrowym dzieckiem, badaniem diagnostycznym, w tym z analityką medyczną, pielęgnacją chorych, pielęgnacją niepełnosprawnych i opieką nad nimi, opieką paliatywno-hospicyjną, orzekaniem i opiniowaniem o stanie zdrowia, zapobieganiem powstawaniu urazów i chorób poprzez działania profilaktyczne oraz szczepienia ochronne, czynnościami technicznymi z zakresu protetyki i ortodoncji, czynnościami z zakresu zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (art. 3 UoZOZ). Powyższy otwarty zakres działań składających się na świadczenie zdrowotne uwzględnia w pkt 4 przedmiotowego przepisu rehabilitację leczniczą. Świadczenia zdrowotne mogą być udzielane przez zakłady opieki zdrowotnej oraz przez osoby fizyczne wykonujące zawód medyczny lub przez grupową praktykę lekarską, grupową praktykę pielęgniarek, położnych na zasadach określonych w odrębnych przepisach (art. 4 UoZOZ). W związku z powyższym również świadczenia obejmujące rehabilitację leczniczą mogą być udzielane przez osoby fizyczne wykonujące zawód medyczny. Regula-

The internal division of group 3, places physiotherapy and massage technicians subgroup (3254) to the group of “other intermediate healthcare personnel” (325), which in turn belongs to the group of “intermediate healthcare personnel” (32). They attain their qualifications on the basis of education system regulations on postsecondary schools and technical high schools. The qualification level necessary in the case of that group is level 3, which is attained in postsecondary school (ISCED level 4) and technical high school (ISCED level 3). However, the proper qualifications do not have to be obtained only within the frames of the educational system. They may be acquired by means of vocational courses or practice. Instructors of biological renewal may be set as an example here. Similarly as physiotherapy and massage technicians they belong to the group of “technicians and other intermediate healthcare personnel” (group 3) and precisely to the group of fitness and physical recreation instructors group (3423). This elementary group is a part of the “sportsmen, trainers and similar” group (342), which in turn is a part of the “intermediate legal, social, cultural affairs and other personnel” group. Their required ISCED qualification level is the same as in the case of physiotherapy and massage technicians (Classification of occupations and specialties – appendix to OPSC).

In accordance with art. 18d sec. 1 of Healthcare Institutions Act of 30th August 1991 (HIA) (O.J. of Poland 2007, No 14, item 89, with subsequent changes) a person performing a medical occupation is an individual, who, on the basis of distinct regulations, has the right to deliver healthcare services and possesses legitimate qualifications to deliver healthcare services within a precise range or defined medical field. In turn, the healthcare service is defined as actions aimed at preserving, rescuing, restoring and improving of health and other medical actions that result from the therapeutic process or distinct regulations that provide the rules of their conduct, which especially apply to: medical examination and advice, treatment, psychological examination and therapy, medical rehabilitation, obstetric care, child care, diagnostic examinations including medical analytics, disabled care, palliative and hospice care, evaluation and assessment of health, prevention of traumas and diseases by means of prophylactic measures and vaccination, technical measures in the field of prosthetics and orthodontics and supply of orthopaedic and auxiliary items (art. 3 HIA). The above open range of actions, which the healthcare service is composed of, also includes therapeutic/medical rehabilitation in pt. 4 of the regulation in question. Healthcare services may be delivered by healthcare institutions and by private persons performing medical occupations or by physicians' group practice, nurses' or midwives' group practice based on principles defined in separate regulations (art. 4 HIA). Following the above sentence, therapeutic rehabilitation services may also be delivered by private persons performing medical occupation. This regulation is a basis for presumption that the occupation of physiotherapist is a medical occupation in terms of healthcare services and promotion of health. It should be underlined, that the Healthcare Institutions Act (HIA) does not provide a precise concept of the following notions: rehabilitation, medical/therapeutic rehabilitation, rehabilitation specialist or physiotherapist.

Issued on the basis of art. 10 of Healthcare Institutions Act of 30th August 1991, the ordinance of Minister of Health of 30th September 2002 (OGST), regarding granting of specialist titles in the fields connected with healthcare, defines the rules, conditions and procedures of obtaining specialist titles in the fields connected with healthcare, including physiotherapy (§3, sec. 1, pt. 2 OGST). A person

cja ta stanowi podstawę domniemania, że zawód fizjoterapeuty jest zawodem medycznym w środowisku świadczących zdrowotnych i promocji zdrowia. Należy podkreślić, iż ustawa o zakładach opieki zdrowotnej (UoZOZ) jednak nie definiuje pojęć „rehabilitacja”, „rehabilitacja lecznicza”, „rehabilitant” czy też „fizjoterapeuta”.

Wydane na podstawie art. 10 Ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (UoZOZ) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2002 r. w sprawie uzyskiwania tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (RsUTS) (Dz.U. 2002 r., Nr 173, poz. 1419, z późn. zm.) reguluje zasady, warunki i tryb uzyskiwania tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w tym w dziedzinie fizjoterapii (§ 3 ust. 1 pkt 2 RsUTS). Do specjalizacji z dziedziny fizjoterapii może przystąpić osoba, która posiada kwalifikacje do wykonywania tego zawodu, a zatem tytuł zawodowy magistra fizjoterapii (rehabilitacji ruchowej). Po złożeniu egzaminu specjalistycznego uzyskuje ona tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii (poz. 2 wykazu zawodów, w których może być uzyskiwany tytuł specjalisty oraz odpowiadających im dziedzin specjalizacji wraz z tytułami specjalisty – załącznik nr 1 do RsUTS).

Świadczenie usług przez fizjoterapeutów zostało zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz. U. 2008 r., Nr 207, poz. 1293, z późn. zm.) zaklasyfikowane do usług w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej pod symbolem PKWiU 86.90.13. Z kolei w ramach Polskiej Klasyfikacji Działalności działalność fizjoterapeutyczna została ujęta w sekcji opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (sekcja Q) w podklasie 86.90.A, co reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz.U. 2007 r., Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.). Podklasa ta obejmuje indywidualną lub zespołową działalność fizjoterapeutów, prowadzoną w takich dziedzinach, jak: diagnostyka fizjoterapeutyczna, fizykoterapia, hydroterapia, masaż leczniczy, terapia ruchowa itp. Działalność ta może być prowadzona w placówkach medycznych, takich jak: przychodnie (ogólne, przyszpitalne, medycyny pracy, przy domach pomocy społecznej), specjalistyczne placówki medyczne inne niż szpitale, prywatne gabinety oraz w domu pacjenta. Działalność ta może być prowadzona także w obiektach zapewniających zakwaterowanie, ale innych niż szpitale.

Zarówno dla Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) podstawą jest delegacja ustawowa art. 40 ust. 2 Ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (UoSP) (Dz.U. 1995 r., Nr 88, poz. 439, z późn. zm.).

W efekcie poprowadzonej analizy polskiego porządku prawnego niniejszym przywołano podstawy nabycia uprawnień do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, podnoszenia kwalifikacji w postaci specjalizacji, jak również podstawy świadczenia usług oraz prowadzenia działalności w sferze fizjoterapii.

Podsumowanie

W żadnym z obowiązujących źródeł prawa nie została zapisana definicja „fizjoterapeuty”. Fizjoterapeuta to zawód medyczny, którego podstawą wykonywania jest posiadanie specjalistycznego wykształcenia. Fizjoterapeuta oraz jego aktywność zostały uwzględnione w obowiązujących katalogach: zawodów, usług oraz działalności, których regulacja została dokonana na poziomie ustaw i rozporządzeń. Fizjoterapeuta to również, obok trenerów, instruktorów, sędziów czy też nauczycieli wychowania fizycznego, przed-

aplying for the title of specialist in physiotherapy has to possess necessary qualifications i.e. masters degree in physiotherapy. Having passed the specialist exam that person is granted the title of specialist in physiotherapy (position 2 of the occupations catalogue, occupations for which the title of specialist may be granted and fields of specialization that relate to those specializations – appendix 1 to OGST).

Delivering of services by physiotherapists has been classified, in accordance with Council of Ministers' ordinance of 29th October 2008 regarding Polish Classification of Goods and Services (PCGS) (O.J. of Poland 2008, No 207, item 1293, with subsequent changes), as a social and healthcare service under PCGS code 86.90.13. In Polish Classification of Activity (PCA), physiotherapeutic activity figures in health and social care section (section Q), subclass 86.90.A, which is regulated by the Council of Ministers' ordinance of 24th December 2007 regarding Polish Classification of Activity (PCA) (O.J. of Poland 2007, No 251, item 1885, with subsequent changes). This subclass lists individual or group activity of physiotherapists in the following fields: physiotherapeutic diagnostics, physical therapy, hydrotherapy, therapeutic massage, locomotor therapy etc. This activity may be performed in medical institutions, such as: clinics (general, hospital, labour medicine, hospice), specialistic medical centers other than hospitals, private medical practices, at patient's home or in other establishments providing quarters, but other than hospitals.

Statutory delegacy of article 40, sec. 2 of Public Statistics Act (PSA) of 29th June 1995 (O.J. of Poland 1995, No 88, item 439, with subsequent changes) is the legal basis for both Council of Ministers' ordinance of 29th October 2008 regarding PCGS and Council of Ministers' ordinance of 24th December 2007 regarding PCA.

As a result of conducted analysis of the Polish legal system, the authors presented the legal basis for obtaining rights to perform the occupation of physiotherapist, improving qualifications by means of specialization as well as delivering physiotherapeutic services.

Summary

The following statements were formulated as a result of objective analysis:

- There is no precise definition of physiotherapist as an occupation in any of the legal sources in force.
- Physiotherapist is a medical occupation that requires specialistic education in order to be practiced.

Physiotherapist occupation and physiotherapeutic activity has been listed in valid catalogues of occupations, serv-

stawiciel kadr kultury fizycznej. Przeprowadzona analiza statusu prawnego fizjoterapeuty w Polsce pozwoliła autorom na skonstruowanie własnej roboczej definicji pojęcia „fizjoterapeuty”.

Proponowana jest następująca definicja.

Fizjoterapeuta to przedstawiciel kadr kultury fizycznej, który jako specjalista do spraw zdrowia wykonuje zawód medyczny, polegający na prowadzeniu zajęć z rehabilitacji ruchowej oraz zabiegów fizjoterapeutycznych w ramach świadczeń zdrowotnych.

Pełna i całościowa interpretacja powyższej definicji wymaga zapoznania się z treścią całego katalogu przepisów wykorzystanych na poczet przedmiotowej analizy.

Wykaz skrótów

1. UoS – Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. 2010 r., Nr 127, poz. 857, z późn. zm.)
2. UoKF – Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz.U. 2007 r., Nr 226, poz. 1657, z późn. zm.)
3. RsKZS – Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. 2010 r., Nr 82, poz. 538)
4. UoPZ – Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2008 r., Nr 69, poz. 415, z późn. zm.)
5. UPoSW – Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2005 r., Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.)
6. RsSK – Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz.U. 2007 r., Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.)
7. RsLP – Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 lipca 2010 r. w sprawie limitów przyjęć na studia medyczne (Dz.U. 2010 r., Nr 128, poz. 864)
8. UoSNTN – Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2003 r., Nr 65, poz. 595, z późn. zm.)
9. UchsDNDS – Uchwale Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 24 października 2005 r. w sprawie określenia dziedzin nauki i dziedzin sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (M.P. 2005 r., Nr 79, poz. 1120, z późn. zm.)
10. UoZOZ – Ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. 2007 r., Nr 14, poz. 89, z późn. zm.)
11. RsUTS – Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2002 r. w sprawie uzyskiwania tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz.U. 2002 r., Nr 173, poz. 1419, z późn. zm.)
12. PKWiU – Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (Dz. U. 2008 r., Nr 207, poz. 1293, z późn. zm.)
13. PKD – Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz.U. 2007 r., Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.)
14. UoSP – Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. 1995 r., Nr 88, poz. 439, z późn. zm.)

ices and activities created upon the basis of legal acts and ordinances in force.

Physiotherapists along with trainers, instructors, referees or physical education teachers are representatives of physical culture personnel.

The conducted analysis of the legal status of physiotherapist occupation in Poland allowed the authors to construct their own scratch definition of physiotherapist occupation.

Physiotherapist is a representative of physical culture personnel, who as a healthcare specialist performs a medical occupation, which consists in delivering physical rehabilitation and physiotherapeutic procedures as healthcare services.

A holistic interpretation of the definition presented above requires an in-depth study of the content of the entire catalogue of laws used for the sake of the objective analysis.

List of Acronyms

1. SA – Sport Act (*Polish UoS*) of 25th June 2010 (O.J. of Poland 2010, No 127, item 857, with subsequent changes).
2. APC – Physical Culture Act (*Polish UoKF*) of 18th January 1996 (O.J. of Poland 2007, No 226, item 1657, with subsequent changes).
3. OPSC – Minister of Labour and Social Policy's ordinance of 27th April 2010 regarding professions and specialties classification (*Polish RsKZS*) (O.J. of Poland 2010, No 82, item 538).
4. PELMA – Promotion of Employment and Labour Market Institutions Act of 20 April 2004 (*Polish UoPZ*) (O.J. of Poland 2008, No 69, item 415, with subsequent changes).
5. HELA – Higher Education Law Act of 27th July 2005 (*Polish UPoSW*).
6. OES – Minister of Science and Higher Education's ordinance of 12th July 2007 regarding Education Standards (*Polish RsSK*) (O.J. of Poland 2007, No 164, item 1166, with subsequent changes).
7. OAL – Minister of Health's ordinance of 12th July 2010 regarding medical studies admission limits (*Polish RsLP*) (O.J. of Poland 2010, No 128, item 864).
8. SADTA – Scientific and Art Degrees and Titles Act of 14th March 2003 (*Polish UoSNTN*) (O.J. of Poland 2003, No 65, item 595, with subsequent changes).
9. RBSBA – resolution of Central Committee for Scientific Degrees and Titles of 24th October 2005 regarding the definition of branches of science and arts branches (O.J. of Poland 2005, No 79, item 1120, with subsequent changes) (*Polish UchsDNDS*).
10. HIA – Healthcare Institutions Act of 30th August 1991 (*Polish UoZOZ*) (O.J. of Poland 2007, No 14, item 89, with subsequent changes).
11. OGST – ordinance of Minister of Health of 30th September 2002 (RsUTS), regarding granting of specialist titles in the fields connected with healthcare.
12. PCGS – Council of Ministers' ordinance of 29th October 2008 regarding Polish Classification of Goods and Services (*Polish PKWiU*) (O.J. of Poland 2008, No 207, item 1293, with subsequent changes).
13. PCA – Polish Classification of Activity, Council of Ministers' ordinance of 24th December 2007 regarding Polish Classification of Activity (PCA) (O.J. of Poland 2007, No 251, item 1885, with subsequent changes).
14. PSA – Public Statistics Act (*Polish UoSP*) of 29th June 1995 (O.J. of Poland 1995, No 88, item 439, with subsequent changes).

Piśmiennictwo References

- [1] Boss N., Jackler. *Podręczny leksykon medyczny*. Wydawnictwo Medyczne Urban&Partner, Wrocław 1996.
- [2] Sobol E. *Słownik wyrazów obcych*. Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 2002.
- [3] Tokarski J. *Słownik wyrazów obcych PWN*. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1990.
- [4] Barczyński M., Bogusz J. *Medyczny słownik encyklopedyczny*. Oficyna Wydawnicza Fogra, Kraków 1993.
- [5] Iwańska J., Martin M., Romakowska E. *Leksykon naukowo-techniczny*, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 2001.
- [6] Kasprzak W. *Fizjoterapia kliniczna*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011.
- [7] *Longman Webster English College Dictionary*. Longman 1984.
- [8] Nowotny J. *Podstawy kliniczne fizjoterapii w dysfunkcjach narządu ruchu*. Medipage, Warszawa 2006.
- [9] Nowotny J. *Podstawy fizjoterapii*. AWF, Katowice 2000.
- [10] Petrozolin-Skowrońska B. *Nowa encyklopedia powszechna PWN*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.
- [11] Schwarz C. M., Seaton M. A., Fisiak J. *Praktyczny słownik angielski-polski polsko-angielski*. K. Dictionaries/Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002.
- [12] Straburzyńska-Lupa A., Straburzyński G. *Fizjoterapia z elementami klinicznymi*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.
- [13] Wiślak-Piernikowa T. *Wielki słownik medyczny*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1996.
- [14] Widomska-Czekajka T., Górajek-Jóźwik J. *Encyklopedia dla pielęgniarzek i położnych*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
- [15] Zembaty A. *Kinezyterapia*. Wydawnictwo Kasper, Kraków 2002.
- [16] Zych A. A. *Leksykon gerontologii*. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2007.
- [17] Zych A. A. *Słownik gerontologii społecznej*. Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2001.
- [18] Colman A. M. *Słownik psychologii*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
- [19] Gorzelańczyk E. J., Wierzbicki A. *Ilustrowany słownik biologiczny dla kandydatów na akademię medyczną i studia przyrodnicze*. Oficyna Wydawnicza Medsystem, Poznań 2003.
- [20] Gorzelańczyk E. J., Renz J. *Ilustrowany słownik fizyczny dla kandydatów na akademię medyczną i studia przyrodnicze*. Oficyna Wydawnicza Medsystem, Poznań 2000.
- [21] Jabłoński L. *Słownik mikrobiologii lekarskiej*. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1984.
- [22] Kopaliński W. *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych*. Wiedza Powszechna, Warszawa 1983.
- [23] Kopyść Z. *Leksykon klinicznych terminów odimiennych (eponimów)*. Okręgowa Izba Lekarska, Zielona Góra 1999.
- [24] Maryniarczyk A. *Powszechna Encyklopedia filozofii*. Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2002.
- [25] Muszala A. *Encyklopedia bioetyki*. Polwen Polskie Wydawnictwo Encyklopedyczne, Radom 2005.
- [26] Ostrowski K. *Medycyna, zdrowie, higiena*. Wiedza Powszechna, Warszawa 1999.
- [27] Otałęga Z. *Encyklopedia biologiczna*. Agencja Publicystyczno-Wydawnicza Opres, Kraków 1998.
- [28] Parker S. P. *Encyklopedia nauki i techniki*. Prószyński i S-ka, Warszawa 2002.
- [29] Pieter J. *Słownik psychologiczny*. Katowice 2004.
- [30] Perlińska L., Krzyżowski J. *Medical eponyms. Leksykon*. Wydawnictwo Medyk, Warszawa 2009.
- [31] Różniakowski Z. *Polski słownik medyczny*. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1981.
- [32] Smith A. D. *Oxford dictionary of biochemistry and molecular biology*. Oxford, 2000.
- [33] Szewczuk W. *Słownik psychologiczny*. Wiedza Powszechna, Warszawa 1979.
- [34] Traczyk W. Z. *Słownik filozofii człowieka*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2000.
- [35] Zieliński K. W. *Słownik pochodzenia nazw i określeń medycznych. Antyczne i nowożytnie dzieje chorób w ich nazwie ukryte*. α-medica press, Bielsko Biala 2004.

Źródła prawa

1. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. 2010 r., Nr 127, poz. 857, z późn. zm.)
2. Ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz.U. 2007 r., Nr 226, poz. 1657, z późn. zm.)
3. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. 2010 r., Nr 82, poz. 538)
4. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2008 r., Nr 69, poz. 415, z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2005 r., Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz.U. 2007 r., Nr 164, poz. 1166, z późn. zm.)
7. Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 lipca 2010 r. w sprawie limitów przyjęć na studia medyczne (Dz.U. 2010 r., Nr 128, poz. 864)
8. Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2003 r., Nr 65, poz. 595)
9. Uchwała Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 24 października 2005 r. w sprawie określenia dziedzin nauki i dziedzin sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (M.P. 2005 r., Nr 79, poz. 1120 z późn. zm.)
10. Ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. 2007 r., Nr 14, poz. 89, z późn. zm.)
11. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2002 r. w sprawie uzyskiwania tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz.U. 2002 r., Nr 173, poz. 1419, z późn. zm.)
12. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (Dz.U. 2008 r., Nr 207, poz. 1293, z późn. zm.)

13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz.U. 2007 r., Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.)
14. Ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. 1995 r., Nr 88, poz. 439, z późn. zm.)

Adres do korespondencji:
Address for correspondence:

Grzegorz Mikrut
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach
Samodzielny Zakład Prawa
i Edukacji dla Bezpieczeństwa
ul. Mikołowska 72a
40-065 Katowice
e-mail: g.mikrut@awf.katowice.pl

Wpłynęło/Submitted: III 2011
Zatwierdzono/Accepted: VI 2011